

Associationsrättsliga frågor m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet tolv motionsyrkanden från den allmänna motionstiden år 2007 på i huvudsak det associationsrättsliga området. Motionsyrkandena gäller bl.a. nya företagsformer och revisionspliktens omfattning, könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m. samt lagen om ekonomiska föreningar. Motionsspörsmålen i övrigt tar upp frågan om ytterligare lagstiftning om franchising.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, i huvudsak med hänvisning till pågående beredningsarbete.

I betänkandet finns tre reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
Nya företagsformer och revisionspliktens omfattning	4
Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.	6
Lagen om ekonomiska föreningar	8
Ytterligare lagstiftning om franchising	9
Reservationer	10
1. Nya företagsformer och revisionspliktens omfattning, punkt 1 – motiveringen (s)	10
2. Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m., punkt 2 (s, v, mp)	11
3. Lagen om ekonomiska föreningar, punkt 3 (s, v)	13
Särskilt yttrande	14
Ytterligare lagstiftning om franchising, punkt 4 (s, mp)	14
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nya företagsformer och revisionspliktens omfattning

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:C232, 2007/08:C252, 2007/08:C372, 2007/08:C417 och 2007/08:N323 yrkande 6.

Reservation 1 (s) – motiveringen

2. Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:C306, 2007/08:C316, 2007/08:C338, 2007/08:C361 och 2007/08:A402 yrkande 17.

Reservation 2 (s, v, mp)

3. Lagen om ekonomiska föreningar

Riksdagen avslår motion 2007/08:C321.

Reservation 3 (s, v)

4. Ytterligare lagstiftning om franchising

Riksdagen avslår motion 2007/08:C308.

Stockholm den 6 december 2007

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Johan Löfstrand (s), Andreas Norlén (m), Lennart Pettersson (c), Jan Ertsborn (fp), Hillevi Larsson (s), Christine Jönsson (m), Gunnar Sandberg (s), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Katarina Brännström (m) och Eva Sonidsson (s).

Utskottets överväganden

Inledning

I betänkandet behandlar utskottet tolv motionsyrkanden från den allmänna motionstiden år 2007 på i huvudsak det associationsrättsliga området. Motionsyrkandena gäller bl.a. nya företagsformer och revisionspliktens omfattning, könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m. samt lagen om ekonomiska föreningar. Motionsspörsmålen i övrigt tar upp frågan om ytterligare lagstiftning om franchising. Förslagen i motionerna finns i *bilagan*.

Nya företagsformer och revisionspliktens omfattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller behovet av nya företagsformer och revisionspliktens omfattning. Utskottet hänvisar till pågående utredningsarbete.

Jämför reservation 1 (s).

Motionerna

Peter Eriksson m.fl. (mp) föreslår i motion N323 att regeringen tillsätter en utredning i syfte att lägga fram förslag till en ny aktiebolagsform för små företag. Utredningen bör bl.a. ges i uppdrag att se över storleken på aktiekapitalet och vilka regler som kan göras enklare eller slopas helt. Därutöver anser motionärerna att revisionsplikten bör tas bort för de minsta aktiebolagen och att den utredning som ser över frågan snarast bör lämna sina förslag till regeringen. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet härmed (yrkande 6).

Jan Ericson (m) förespråkar i motion C232 ett tillkännagivande om att revisionsplikten bör avskaffas för alla mindre företag, oavsett bolagsform.

I motion C252 anför Sofia Larsen (c) att regeringen bör se över möjligheterna att hitta en företagsform där man åtnjuter aktiebolagets fördelar med begränsat personligt ansvar och gynnsamma skatteregler i kombination med att gränsen för aktiekapitalet sänks. Det skulle skapa förutsättningar för fler kvinnor och ungdomar att starta aktiebolag. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet härmed.

Anna König Jerlmyr (m) anför i motion C372 att regeringen bör se över regelverket i syfte att ta fram en aktiebolagsform för små företag. För sådana företag bör bl.a. lägsta gränsen för aktiekapitalet sänkas och revisionsplikten slopas. Genom förenklad lagstiftning ska fler, särskilt kvinnor, våga ta steget att starta företag. I motionen yrkas ett tillkännagivande med detta innehåll.

I motion C417 av Hans Wallmark (m) begärs ett tillkännagivande om att det bör skapas en ny företagsform – det nordiska företaget – som är gemensam för de fem nordiska länderna.

Pågående arbete

Regeringen beslutade i december 2006 om tilläggsdirektiv till Utredningen om revisorer och revision; genomförande av EG-direktiv m.m. (dir. 2006:128). Utredaren fick bl.a. i uppdrag att föreslå de ändringar i regelverket som krävs för att ta bort revisionsplikten för de små företagen, ta ställning till vilka företag som ska omfattas av förändringen samt att överväga om en inskränkning av revisionsplikten behöver kombineras med andra åtgärder som förebygger överträdelse av t.ex. skatte- och redovisningsregler och i så fall föreslå de åtgärder som behövs. Utredaren ska redovisa resultatet av sitt arbete beträffande revisionsplikten för de små företagen i ett delbetänkande senast den 31 mars 2008. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 1 september 2008.

I juni 2007 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att se över vissa redovisningsfrågor (dir. 2007:78). I utredarens uppdrag ingår bl.a. att överväga om Sverige i större utsträckning än hittills bör utnyttja de möjligheter till lättnader och undantag för små och medelstora företag som EG:s redovisningsdirektiv erbjuder. Utredaren ska i ett delbetänkande senast den 30 juni 2008 redovisa resultatet av sina överväganden bl.a. såvitt avser genomförandet av EG:s redovisningsdirektiv. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 1 juni 2009.

En särskild utredare fick i september 2007 regeringens uppdrag att ta ställning till om kravet på lägsta tillåtna aktiekapital för privata aktiebolag bör sänkas och utarbeta nödvändiga författningsförslag (dir. 2007:132). Utredaren ska också lämna förslag till andra ändringar av aktiebolagslagen och aktiebolagsförordningen som innebär förenklingar för aktiebolagen. Arbetet ska särskilt inriktas på de små aktiebolagens behov av förenklade associationsrättsliga regler. Utredaren ska vidare överväga om det behövs en ny företagsform utan personligt betalningsansvar som är särskilt avpassad för näringsverksamhet i liten skala. Utredaren ska i ett delbetänkande senast den 31 mars 2008 redovisa resultatet av sina överväganden om kravet på lägsta tillåtna aktiekapital för privata aktiebolag. Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 31 mars 2009.

Inom EU har kommissionen inlett ett brett anlagt arbete för att åstadkomma regelförenklingar för europeiska företag (främst aktiebolag). En handlingsplan har antagits och mätningar av företagens administrativa börda har inletts. Som ett led i detta arbete har kommissionen presenterat ett meddelande som innehåller förslag till åtgärder på områdena bolagsrätt, redovisning och revision, KOM(2007) 394 slutlig. Bland annat föreslås att fyra av de bolagsrättsliga EG-direktiven ska upphävas eller i varje fall reformeras och att medlemsstaterna ska tillåtas att undanta s.k. mikroföretag från tillämpning av EG:s redovisningsdirektiv.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan således konstatera att det pågår arbete såväl nationellt som inom EU som får anses ligga i linje med motionsförslagen. Enligt utskottets mening bör resultatet av det pågående arbetet inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagen. Motionerna C232, C252, C372 och N323 yrkande 6 bör därför avslås.

Vad därefter gäller förslaget i motion C417 vill utskottet erinra om att i oktober 2004 trädde EG:s förordning om europabolag i kraft. Ett europabolag är en europeisk associationsform för gränsöverskridande samverkan i aktiebolagsform. Kompletterande bestämmelser till förordningen finns i lagen (2004:575) om europabolag (prop. 2003/04:112, bet. LU26, rskr. 225).

EES-länderna har fattat beslut om att ta in en hänvisning till förordningen i EES-avtalet. Detta innebär att förordningen är tillämplig även i de EES-länder som inte är medlemmar i EU, t.ex. Norge och Island. Någon ytterligare gemensam associationsform för samverkan inom enbart Norden anser utskottet inte erforderlig, varför motion C417 bör avslås.

Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner med krav på lagstiftning om könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.

Jämför reservation 2 (s, v, mp).

Motionerna

Peter Eriksson m.fl. (mp) anför i motion A402 att så länge som bolagsstyrelserna inte själva tar sitt ansvar måste lagstiftaren arbeta för jämställdhet. Motionärerna begär att regeringen lägger fram lagförslag som innebär krav på att minst 40 % av styrelseledamöterna i börsbolags styrelser ska fördelas till underrepresenterat kön (yrkande 17).

Sylvia Lindgren och Agneta Gille (båda s) anför i motion C306 att andelen kvinnor i privata bolagsstyrelser fortfarande är liten, trots de senaste årens debatt om vikten av ökad kvinnorepresentation. Enligt motionärerna är det nu hög tid att fler kvinnor får framträdande positioner inom näringslivet. Motionärerna anser därför att regeringen bör lägga fram lagförslag som innebär krav på viss kvinnorepresentation i privata bolagsstyrelser. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet härmed.

I motion C316 redovisar Ulf Holm och Per Bolund (båda mp) att det finns en departementspromemoria som innehåller lagförslag om jämnare könsfördelning i privata bolagsstyrelser (Ds 2006:11). Motionärerna beklagar att den nuvarande regeringen inte gått vidare med förslaget. Enligt

motionärerna bör regeringen lägga fram lagförslag om kvotering i bolagsstyrelser som bygger på förslagen i den ovan nämnda departementspromemorian. I motionen föreslås ett tillkännagivande med detta innehåll.

Berit Högman och Karin Åström (båda s) anför i motion C338 att bolagens valberedningar har ansvaret för att hitta kandidater till styrelsen. Eftersom en stor del av valberedningens rekrytering enligt motionärerna sker genom kontakter och nätverk är sammansättningen av valberedningen oerhört viktig. I motionen begärs ett tillkännagivande om behovet av kvinnlig representation i de publika företagens valberedningar.

I motion C361 anför Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s) att den tidigare socialdemokratiska regeringen påbörjade ett arbete som syftade till att det ska finnas minst 40 % kvinnor i styrelserna för statliga myndigheter och bolag. Enligt motionärerna bör samma mål gälla också för det privata näringslivet. Trots livliga diskussioner om större kvinnorepresentation på ledande poster anser motionärerna att utvecklingen går alltför sakta. I motionen begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram lagförslag som innebär att andelen kvinnor i privata bolagsstyrelser måste vara minst 40 %.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet uttalat tidigare, när liknande motionsyrkanden som de nu aktuella behandlats av riksdagen, anser utskottet att rådande förhållanden vad gäller könsfördelningen i bolagsstyrelser inte är tillfredsställande (bet. 2006/07:CU11). Förhållandena ger anledning till eftertanke, men det bör enligt utskottets mening trots allt inte komma i fråga att lagstiftningsvägen tvinga fram en ändring. En ökad jämställdhet måste, enligt utskottet, främjas med andra medel. Det skulle nämligen vara oacceptabelt att göra ingrepp i ägarkollektivets, bolagsstämmans, rätt att självständigt utse sina företrädare i företagsledningen. Enligt utskottet måste det även framgent ankomma på ägarna att fritt utse styrelsen.

En jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser måste alltså främjas med andra medel än lagstiftning. Utskottet vill här peka på att enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska en jämn könsfördelning i styrelsen eftersträvas samt att vissa bolag enligt noteringskraven på Stockholmsbörsen är skyldiga att tillämpa Koden. Därutöver vill utskottet redovisa att regeringen i budgetpropositionen för år 2008 beträffande kvinnors företagande bl.a. anfört att regeringen lyft fram kvinnors företagande som ett prioriterat område. I budgeten för år 2007 avsattes 100 miljoner kronor för att främja kvinnors företagande och öka kunskaperna och forskningen om kvinnors företagande. Som ett led i detta fick Nutek under våren 2007 i uppdrag att genomföra och samordna ett treårigt program för att främja kvinnors företagande. Under år 2007 avsätts 80 miljoner kronor till programmet (prop. 2007/08:1 utgiftsområde 24 avsnitt 3.7.2).

Med det anförda vidhåller utskottet sitt tidigare ställningstagande och föreslår därför att riksdagen avslår motionerna C306, C316, C338, C361 och A402 yrkande 17.

Lagen om ekonomiska föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion med förslag om en översyn av lagen om ekonomiska föreningar. Utskottet hänvisar till en aviserad översyn av lagen.

Jämför reservation 3 (s, v).

Motionen

Kerstin Engle m.fl. (s) anför i motion C321 att det, för att upprätthålla konkurrensen mellan olika associationsformer, är av yttersta vikt att lagstiftningen är neutral i förhållande till olika associationsformer. Enligt motionärerna bör en översyn av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar göras i syfte att skapa en mer flexibel företagsform som kan vara konkurrenskraftig i förhållande till andra associationsformer och som lever upp till kooperationens krav. Den översyn som aviserats av justitieministern bör, enligt motionärerna, komma till stånd så snart som möjligt och ha ett parlamentariskt inslag. I motionen begärs ett tillkännagivande i enlighet härmed.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har senast våren 2007 behandlat ett motsvarande motionsyrkande i sitt av riksdagen godkända betänkande 2006/07:CU11. Utskottet ansåg då att det var angeläget med en översyn av lagen. Med hänvisning till ett arbete som regeringen initierat för att se över lagen avstyrktes den då aktuella motionen.

Justitieministern har i ett frågesvar från den 3 maj 2007 anført bl.a. att det inom Regeringskansliet pågår arbete med att ta fram direktiv till en översyn av föreningslagen. Som ett led i detta arbete anordnade Justitiedepartementet i april 2007 en hearing där frågor kring behovet av en utredning diskuterades. Ministern anförde vidare att sammansättningen på utredningen bl.a. beror på vilka frågor som utredningen kommer att få i uppdrag att se över. Enligt ministern är det naturligt att det kommer till stånd någon form av parlamentariskt inslag i utredningens arbete (svar på fråga 2006/07:1100).

Utskottet anser alltså att det är angeläget med en översyn av lagen om ekonomiska föreningar. Som redovisats ovan pågår ett arbete inom Justitiedepartementet med att ta fram direktiv till en utredning. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motion C321, varför den bör avslås.

Ytterligare lagstiftning om franchising

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion med förslag till ytterligare lagstiftning om franchising.

Jämför särskilt yttrande (s, mp).

Motionen

Sylvia Lindgren och Börje Vestlund (båda s) konstaterar i motion C308 att lagen (2006:484) om franchisegivares informationskyldighet som antogs av riksdagen våren 2006 är ett första steg i syfte att förhindra missbruk av franchising. Enligt motionärerna kvarstår en rad problem olösta. Motionären anser därför att regeringen redan nu bör överväga ytterligare reformer på detta område. Regeringen bör bl.a. överväga att införa en förhandlingsrätt för franchisetagare, bestämmelser om uppsägning av avtalen och ekonomisk kompensation vid inlösen i samband med uppsägning samt att förbjuda oskäliga avtalsvillkor. Ett tillkännagivande yrkas med detta innehåll.

Utskottets ställningstagande

Ett motsvarande motionsyrkande avstyrktes av utskottet våren 2007 (bet. 2006/07:CU11). Utskottet ansåg inte att det fanns skäl till en ytterligare lagreglering av franchiseavtalen. Vidare uttalade utskottet att en sådan lagstiftning skulle motverka regeringens och riksdagens uttalade ambition att minska regelbördan för näringslivet. Riksdagen följde utskottet.

Utskottet anser inte att det finns skäl för riksdagen att frågå sitt tidigare ställningstagande, varför motion C308 bör avslås.

Reservationer

1. Nya företagsformer och revisionspliktens omfattning, punkt 1 – motiveringen (s)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Hillevi Larsson (s), Gunnar Sandberg (s), Ameer Sachet (s) och Eva Sonidsson (s).

Ställningstagande

Vi har inte någon annan uppfattning än motionärerna vad gäller vikten av regelförenkling och att lagstiftningen på det associationsrättsliga området ska vara väl anpassad efter små och medelstora företag. Den nya aktiebolagslagen, som trädde i kraft den 1 januari 2006, innebar en modernisering av den svenska aktiebolagsrätten och förenklingar för små och medelstora företag. I sammanhanget vill vi också lyfta fram det regelförenklingsarbete som den tidigare regeringen bedrev. Enligt vår uppfattning bör förenklingsarbetet först och främst ta sikte på att ytterligare förenkla den gällande aktiebolagslagen, inte på att skapa en ny företagsform.

I motionerna föreslås bl.a. att kraven på aktiekapitalets storlek bör sänkas. Med anledning härav vill vi erinra om att aktieägarnas frihet från personligt betalningsansvar för bolagets förpliktelser är ett av aktiebolagets mest karakteristiska drag. För att balansera denna avsaknad av personligt betalningsansvar har regler som garanterar att bolaget alltid har tillgångar som minst svarar mot bolagets förpliktelser införts. Kravet på att ett aktiebolag ska ha ett visst aktiekapital är av grundläggande betydelse i det avseendet. Aktiekapitalet är således ett centralt moment i det kapitalskydd som kringgärdar aktiebolagsformen. Mot denna bakgrund anser vi att det för såväl privata som publika aktiebolag måste ställas upp krav på visst minimikapital. Enligt vår uppfattning får den nuvarande lägsta beloppsgränsen för aktiekapitalet i privata aktiebolag, 100 000 kr, anses väl avvägd.

Beträffande frågan om revisionspliktens omfattning anser vi, liksom motionärerna, att revisionen i mindre bolag inte ska behöva göras mer betungande än vad som verkligen är nödvändigt. Vi vill dock understryka att bestämmelserna om revision fyller en viktig funktion i det associationsrättsliga regelverket för såväl aktieägare, bolagets borgenärer, anställda som det allmänna. Enligt vår uppfattning gör sig skälen för revision gällande även beträffande mindre bolag. Att undanta mindre bolag från revisionsplikten skulle bl.a. påtagligt öka risken för ekonomisk brottslighet i sådana bolag. Vi anser således inte att revisionsplikten helt ska tas bort för mindre företag, men revisionen ska inte göras mer omfattande och kostnadskrävande än vad som verkligen är nödvändigt.

Vi vill här peka på att den tidigare regeringen inledde ett arbete som syftade till att förenkla för små och medelstora bokföringsskyldiga fysiska och juridiska personer. Våren 2006 beslutades det om vissa ändringar i

redovisningslagstiftningen som bl.a. innebar att små och medelstora företag i större utsträckning undantas från betungande regler (prop. 2005/06:116, bet. LU28, rskr 330). I den då aktuella propositionen aviserade den socialdemokratiska regeringen att man avsåg att överväga ytterligare förenklingar i redovisningslagstiftningen.

Nämnas bör också att vi i samband med att civilutskottet i november 2007 hade överläggningar med företrädare för regeringen enligt 10 kap. 3 § andra stycket riksdagsordningen beträffande kommissionens meddelande om ett förenklat företagsklimat på områdena bolagsrätt, redovisning och revision framfört synpunkter på den svenska ståndpunkten. Enligt vår uppfattning borde det av den svenska ståndpunkten klart framgå att man från svensk sida helt motsätter sig att medlemsstaterna inte ska tillåtas att kräva revision. Vidare borde det av den svenska ståndpunkten framgå att man från svensk sida motsätter sig att EU ska få avgöra att kravet på offentlighet av finansiell information från små företag ska tas bort. Dessa frågor bör enligt vår uppfattning lösas på nationell nivå. Detta ställde sig också ledamöterna från Vänsterpartiet och Miljöpartiet bakom och det antecknades till protokollet (prot. 2007/08:6).

Med det anförda föreslår vi att riksdagen avslår motionerna C232, C252, C372 och N323 yrkande 6.

Vad därefter gäller förslaget i motion C417 vill vi erinra om att i oktober 2004 trädde EG:s förordning om europabolag i kraft. Ett europabolag är en europisk associationsform för gränsöverskridande samverkan i aktiebolagsform. EES-länderna har fattat beslut om att ta in en hänvisning till förordningen i EES-avtalet. Detta innebär att förordningen är tillämplig även i de EES-länder som inte är medlemmar i EU, t.ex. Norge och Island. Eftersom det således redan finns en gemensam associationsform för samverkan inom t.ex. Norden anser vi att motion C417 bör avslås.

2. Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m., punkt 2 (s, v, mp)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Hillevi Larsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s), Jan Lindholm (mp) och Eva Sonidsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2007/08:C306, 2007/08:C316, 2007/08:C338, 2007/08:C361 och 2007/08:A402 yrkande 17.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning måste man sträva efter en jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män. Jämställdhet är en fråga om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa, men också om att ta till vara alla människors kompetens. Om kompetensen hos både kvinnor och män i näringslivet tillvaratas får företagsledningen den bästa sammansättningen, vilket gynnar företagen och därmed tillväxten. Forskning visar att ledande befattningshavare i dag inte väljs enbart på grundval av kompetens. Män, som i de flesta fall styr nomineringsprocessen, väljer ofta män just därför att de är män.

När det gäller aktiebolag i vilka staten har ett bestämmande inflytande hade den tidigare regeringen ställt upp delmålet att andelen kvinnliga styrelseledamöter skulle vara minst 40 % år 2003. Målet uppnåddes genom ett kontinuerligt och systematiskt nomineringsarbete.

Fortfarande är det svårt för kvinnor att ta sig upp till de privata bolagens ledningsgrupper och styrelser. Djupt rotade traditioner och värderingar är ofta skälet till att kvinnor hindras att ta sig till toppen inom näringslivet. För det är varken så att kvinnor har lägre kompetens, lägre utbildning eller kortare arbetslivserfarenhet. Den kvinnliga representationen i bolagsstyrelserna har förbättrats något under senare år men är fortfarande ojämnställd. Vi kan konstatera att denna förändring aldrig hade skett utan den debatt och det hot om lagstiftning som den förra regeringen med sina samarbetspartier initierade.

Den socialdemokratiska regeringen gav i juni 2005 en sakkunnig person i uppdrag att överväga frågan om en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser. Uppdraget redovisades i maj 2006 i departementspromemorian (Ds 2006:11) Könsfördelningen i bolagsstyrelser. I promemorian föreslås bl.a. regler i aktiebolagslagen om könsfördelningen i styrelser för publika aktiebolag. Den nuvarande regeringen har beslutat att avskryva förslagen i departementspromemorian. Vi anser att detta är djupt beklagligt, och vi är mycket oroade över vad regeringens politik kommer att få för konsekvenser för jämställdheten inom näringslivet.

Enligt vår uppfattning har bolagen redan fått god tid på sig att själva försöka komma till rätta med problemet med mansdominerande styrelser. Under senaste åren har otillräckliga initiativ tagits från näringslivets sida för att förändra situationen. Vi kräver därför att åtgärder vidtas mot mansdominansen i bolagens styrelser. Enligt vår mening bör regeringen snarast lägga fram lagförslag som innebär att andelen kvinnor i privata bolagsstyrelser måste vara minst 40 %.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med delvis bifall till motionerna C306, C316, C338, C361 och A402 yrkande 17, som sin mening ge regeringen till känna.

3. Lagen om ekonomiska föreningar, punkt 3 (s, v)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Hillevi Larsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Ameer Sachet (s) och Eva Sonidsson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om lagen om ekonomiska föreningar. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:C321.

Ställningstagande

Kooperationen är en stor och viktig del i den svenska ekonomin, och de flesta kooperativ drivs i form av ekonomiska föreningar. Lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar har inte varit föremål för någon heltäckande översyn sedan den trädde i kraft den 1 januari 1988. Liksom motionärerna i motion C321 anser vi att det, för att upprätthålla konkurrensen mellan olika associationsformer, är av yttersta vikt att lagstiftningen är neutral i förhållande till olika associationsformer.

Enligt vår uppfattning bör en revidering av lagen om ekonomiska föreningar göras i syfte att skapa en mer flexibel företagsform som kan vara konkurrenskraftig i förhållande till andra associationsformer. Den översyn som justitieministern aviserat bör komma till stånd så snart som möjligt och ha ett parlamentariskt inslag. Det får ankomma på regeringen att omedelbart ta erforderliga initiativ.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion C321, som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Ytterligare lagstiftning om franchising, punkt 4 (s, mp)

Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Hillevi Larsson (s), Gunnar Sandberg (s), Ameer Sachet (s), Jan Lindholm (mp) och Eva Sonidsson (s) anför:

Liksom motionärerna anser vi att en franchisetagare – i egenskap av den svagare parten i ett franchiseförhållande – kan befinna sig i en utsatt situation. Lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, som trädde i kraft den 1 oktober 2006, syftar till att stärka en blivande franchisetagares ställning i de förhandlingar och diskussioner som föregår under tecknandet av ett franchiseavtal. Lagstiftningen är därför primärt inriktad på den information som franchisegivaren ska tillhandahålla inför ett avtalslut. Vi tycker att lagstiftningen är bra och att den fyller en viktig funktion.

Vi utesluter inte att det kan behövas ytterligare lagstiftningsåtgärder för att stärka en franchisetagares ställning. Den nya lagstiftningen har emellertid endast varit i kraft i drygt ett år. Frågan om ytterligare lagstiftning är därför något för tidigt väckt. Enligt vår uppfattning bör regeringen inom en inte alltför avlägsen framtid låta utvärdera lagstiftningen för att se om den fyller sina syften. Vi utgår från att så kommer att ske utan något formellt tillkännagivande från riksdagens sida. Mot denna bakgrund har vi slutligen stannat för att inte reservera oss.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:C232 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att revisionsplikten bör avskaffas för alla mindre företag – oavsett bolagsform.

2007/08:C252 av Sofia Larsen (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av aktiebolagsformen.

2007/08:C306 av Sylvia Lindgren och Agneta Gille (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att öka andelen kvinnor i privata bolagsstyrelser.

2007/08:C308 av Sylvia Lindgren och Börje Vestlund (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lagstiftning till skydd för franchisetagare.

2007/08:C316 av Ulf Holm och Per Bolund (båda mp):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram lagförslag om kvotering i bolagsstyrelser.

2007/08:C321 av Kerstin Engle m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att revidera lagen om ekonomiska föreningar.

2007/08:C338 av Berit Högman och Karin Åström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad kvinnlig representation i publika företags valberedningar.

2007/08:C361 av Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kvinnorepresentation i näringslivets styrelser.

2007/08:C372 av Anna König Jerlmyr (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ny och förenklad företagsform.

2007/08:C417 av Hans Wallmark (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om gemensam associationsform för företag i de nordiska länderna.

2007/08:N323 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas om en ny aktiebolagslag för små aktiebolag och avskaffad revisionsplikt för dessa.

2007/08:A402 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att så länge inte bolagsstyrelserna själva tar sitt ansvar måste lagstiftaren ta ansvar för jämställdheten och införa en lag om kvotering som kräver att minst 40 % av styrelseledamöterna i börsbolagsstyrelser fördelas till underrepresenterat kön.